

LETO X.

• ZVEZEK 11.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1910.

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebinska 11. zvezka:

	Stran		Stran
Mladinska izobrazba:		Gizdavost in ples	171
Družina	161	Vrtnica	172
		Dekleta na tujem	172
Zabava:		Društveni glasnik:	
Mladenič iz Nise (Dalje)	163	Staritrq pri Slovenjgradcu	173
Mladost — starost	167	Griže	173
Rojstni hiši	167	Podčetrtek	173
Smešnice	168	St. Peter v Sav. dolini	173
Kaj je novega po svetu?	168	St. Peter niže Maribora	174
Orli:		Prihova	174
Bratom »Orlom«	168	Pilštanj	174
Orel na Gomilskem	168	Sveče pri Rožu na Koroškem	174
Sv. Jurij ob Taboru	169	Sv. Križ nad Mariborom	175
Dekliški vrtec:		Govorniške vaje:	
Tvoja nedolžnost	169	Sovražniki dekliške sreče	176
Dobra gospodinja	170	Slovstvo:	
Naše delo	170	Sociologija	176
Skrbi za hišni red	171		

Deset lepih razglednic za god

pošilja za 80 vinarjev, ki jih
lahko plačate s poštними znamkami

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru Kor. cest. 5.

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K,
na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo
| je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim
čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je vsak delavnik od
4.—6. ure zvečer, le ob nedeljah in praznikih od 10.—11. ure predpoldan. Pro-
simo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam
stroške opominjevanja.

Mladinska izobrazba.

Družina.

Med poglavitne naloge slovenske mladeniške in dekliške organizacije spada vzgoja članov za pravo družinsko življenje. Zato ne bi smelo biti prireditve, ne v ožjem društvenem krogu, ne pred veliko ljudsko javnostjo, da ne bi naše mladine opozarjali na važnost poštenega družinskega življenja za ves narod.

V to svrhu se nam zdi neobhodno potrebno, da naše fante in dekleta učimo spoštovati in prav ceniti sveti zakonski stan. Čisto napačno je, izgovarjajoč se na potrebo sramežljivosti, odraščeni mladini prikrivati, kakšnega pomena je zakonsko življenje. Posledica takega postopanja je, da se naša mladina ženi in moži skrajno lahkomišljeno in da nima, kar je glavno, spoštovanja, svetega strahu pred tako imenitnim stanom kakor je zakonski. Eni gredo v zakon, češ, zdaj bo pa »luštvo« živeti drug zraven drugega, drugi pa z zavestjo, da je zakon potrebno zlo, ki se mu je težko ogniti. Če je toliko zakonov nesrečnih, imajo pri tem precej krivde tisti, ki niso mladine na zakon prav in zadosi pripravljali. Duhovnikovo dušnopastirsko delo v tem oziru ne zadoštuje, ker so dandanašnji razmere take, da tisti duhovnik, ki dušnopastirskega cerkvenega delovanja ne zida na socialnem in društvenem ne opravi veliko. Duhovnik mora fante in dekleta že zgodaj v društvih zbirati in jih tu polagoma vzgajati za cerkev in za življenje.

Zato bodi Bogu hvala, da imamo krščanska mladeniška in dekliška društva! Ta društva bodo prave šole, prave

vzgojilnice za poznejše družinsko življenje: iz njih bodo vzkllili naši bodoči možje in žene.

Kako pa navajati člane, da bodo prav umeli pomembnost poštenega družinskega življenja?

Prvi neobhodni pogoj in pravilo je, da si morajo voditelji mladeniškega društva, oziroma Orla, ohraniti pri članih spoštovanje. Voditelj društva mora biti z vsemi prijatelji, se mora za vsakega zanimati in vsi mu morajo zaupati, nikakor pa ne sme nastati med njim in člani tista napačna zaupljivost, ko stikajo prijatelji vedno glave skupaj, razodevajo drug drugemu vse mogoče skrivnosti in pozabljajo na dostojnost v govorjenju in obnašanju, ki so si jo kristjani med seboj dolžni. Do svojega voditelja ne smejo fantje društveniki nikoli izgubiti spoštovanja; on jim mora biti vsikdar resen prijatelj.

Drugo pravilo je, da se voditelj ne sme nikoli bati povedati fantom v društvu resnico, če so se kaj pogrešili, naj ta resnica še tako peče. Fantje mu tega tudi ne bodo zamerili, če ga spoštujejo in če je on tudi spoštovanja vreden. Zdaj pa pridemo do tretje zahteve:

Voditelj mora biti tudi v resnici, kar se tiče njegovega življenja, v zor ne samo članom, marveč vsi soseski. Treznost in čistost življenja je najmanj, kar se mora od njega zahtevati. Na Kranjskem poznamo precej odsekov, ki imajo za predsednike in načelnike že oženjene člane, mlade može, in reči moramo, da se ti zelo obnesejo. Resen mlad mož, ki mu nobeden nič ne more očitati, je izboren za voditelja. Tak tudi najbolj ve ceniti pošteno krščansko družinsko življenje.

Zdaj pa vzgoja članov! Najprej je treba fantom dopovedati, da v zapeljevanju deklet, v prilizovanju in gizdalinstvu in v kvantanju ni fantovska čast, ampak narobe fantovska sramota. Naloga mladeniča je, biti vitez, to je biti branilec deklinške časti, čistosti in poštenja! Narod ima korist samo od zdravih deklet, zdrava so pa le nepokvarjena dekleta, ki svoje mlade sile uporabljajo za pošteno materinstvo v poštenem zakonu, koder jim odloči Bog edino pravi delokrog za vzgojo zdrave slovenske dece.

Drugič morajo fantje spoštovati mater in materinstvo. Dekle ni za šalo, za kratek čas, za naslodo, ampak za to je, da kdaj postane mati in gospodinja. Slovenska žena se žrtvuje, trpi, molče prenaša, moli, vzgaja deco, jo zveže z Bogom, ohranja domačijo: zato je vredna in potrebna varstva, nežne ljubezni in spoštovanja. Kdor ji pa z nespodobnim govorjenjem, umazaniam namigavanjem in zburjanjem njenih strasti izkazuje »viteštvo«, ta jo pokvarja in ponižuje ter zamori v njej smisel za materinstvo, ta neizmerno škoduje narodu, ki ne rabi izprijenk, ampak močnih, strogih, energičnih in razumnih žen.

Končno pa moramo v naših družtvih vzbujati v fantih ljubezen do kmečkega doma in do kmečkega dela. Žena, dom in delo: to so trije poglobitni stebri družine, mož je četrti. Dom je treba ljubiti, kakršen je, grudo, čeprav imamo komaj na njej prostora, delo, čeprav je težko in mučno. Ljudstvo ne bo nehalo prej siliti v tujino, preden ne naučimo njegove mladine ceniti domačo zemljo, naj bo še tako majhna. Te ljubezni se bodo fantje navadili, če bodo delali društvene izlete, če jim bodo voditelji tolmačili domačo zgodovino, če jih bodo učili ceniti narodne šege, noše, umetnine, slog kmečkih hiš, lepoto cerkva, lepoto tudi kmečkega trpljenja, ki je lepo zato, ker vzgaja može korenjake, može žilave, može, ki se ne ustrašijo vsake sape.

To je šola poznejšega družinskega življenja. Najprej moramo iz naših

mladeniških društev napraviti zavetišča, trdnjave, temple čistosti in zmernosti; potem moramo gledati, da nastane med fanti in dekleti v fari pravo razmerje: razmerje spodobnega prijateljstva, slo- nečega na spoštovanju; končno pa mora naša mladina postati delavna, se brigati za dom, zanimati za gospodarstvo, sovražiti lenobo. Zato pa je ravno združevanje mladine v orlovskih odsekih neprecenljive važnosti. Zakaj? Zato, ker je v telovadnih odsekih najboljše preskrbljeno za dvoje, 1. za disciplino in 2. za raznovrstnost. Raznovrstnost in disciplina pa sta edini sredstvi, ki moreta držati fante skupaj. Zdaj telovadba, zdaj predavanje, zdaj izlet, zdaj igra, zdaj shod; na drugi strani pa strog red in zavešt skupnosti. Na podlagi te vojaške discipline pa je potem kaj lahka stvar fante vzgajati za čisto in častno življenje: lahko jih je za najtežjo stvar vneti. Tudi to je važno, da telovadni odseki polagajo prvo važnost ne zgolj na velike shode in javne prireditve, marveč na delo v društvu samem, ker fante najmanj trikrat na teden zberejo in sicer vse, kolikor jih je, če vlada prava disciplina. Prvo pa je društvena vzgoja, javno delovanje je le sad te vzgoje. Zato je pač umestno, da se zanimanje za Orlo tudi na slovenskem Štajerskem čedalje bolj ukorenini in poglobi kakor se je n. pr. tudi v drugi obmejni deželi: na Goriškem. Tam je zdaj najbolj popolno na celem Slovenskem izvedeno načelo: kar pleše, popiva in nečistuje, je pri liberalcih, poštena mladina pa v Orlu.

Pa še v enem oziru je orlovska organizacija ravno na Štajerskem neprimernega pomena: v narodnem. Na Štajersko sta se zadnji čas Südmarka in Schulverein najbolj vrgla in se bosta še bolj. Mogočen branik zoper te organizacije pa bi bil Orel, morebiti najmočnejši. Ob meji, tam naj bi se ustanovljali Orli, da rešijo mladino, jo obvarjejo okuževanja od strani Nemcev, jo napravijo zavedno in z neumornim društvenim delovanjem ter nastopi v ličnih uniformah Nemcem dopovedo, da dokler bo mladina, oni ne bodo! Nič zato, če bodo potem nemčurji sku-

šali še bolj delati ali celo »turnarje« zbuditi! To bo le še vzpodbuda za Orle, in če bodo Orli to, kar morajo biti: sami pošteni, trezni in neomade-

ževani značaji, nemčurji ne bodo vzdržali konkurence, ampak kmalu falirali.

Zabava.

Mladenič iz Nise.

Povest iz prvega stoletja po Kristusovem rojstvu.

(Dalje.)

Drugo poglavje.

Že se je bližal konec sejma. Najlepše blago je bilo prodano, samo Teofil je še ostal; noben kupec se ni oglasil zanj, ker ga je cenil mešetar previsoko.

Likonu je bilo skoro ljubo, če mu ostane tako zali mladenič za sejm v Efezu. Hoče torej oditi. Toda mešetar še ni hotel odstraniti zastave, ker je mislil, da še usoda lahko dovede semkaj kakega novega kupca. Pregovori torej trgovca, da še počaka do prihodnje ure.

Med tem časom pa stopa po potu, ki pelje iz Efeza proti Nisi, častitljiv starček z dolgo potno palico v roki. Bil je Janez, apostol Gospodov. Spremlja ga Teag ki mu je šel malo poprej nasproti.

V bližini mesta sede starček na zeleno trato pod visoko palmo, da si malo odpočije od dolgega pota. Kako sveta, častitljiva postava! Zlatorumeno jutranje solnce obseva dolge kodre in belo brado, da se sveti kot čisto srebro. Mož, poln življenjske moči kljub visoki starosti, poln dobrote in miline. Pod dolgim, temnozelenim plaščem pa bije srce, polno goreče ljubezni do nebeškega učenika in vseh svojih. — Po kratki, tihi molitvi se obrne apostol do svojega spremljevalca. »Zahvaljujem se ti, Teag«, reče poln prisrčne ljubezni, »zahvaljujem se ti, da si mi prišel nasproti. Oj, kako se veselim v Gospodu in kako prisrčno se mu zahvaljujem za to milost, da vas vidim zopet po dolgem času! Kolikrat sem mislil na vas, kolikokrat molil, da raste vaša vera, da se pomnožuje vaša ljubezen in ne preneha vaše upanje. — Toda, Teag, je li res, kar si mi pravil —«?

»Žalibog«, odvrne hinavec v ponižni žalosti.

»Je li res«, nadaljuje apostol, »da občina, ki sem jo vzgojil, čuval in posvetil edinosti, ljubezni, potrpežljivosti —«

»Oh!« zaječi Teag in hinavsko povzdigne oči proti nebesom.

»Da, ta občina živi v razporu«, reče Janez s tresočim glasom.

»Oh!« vzklikne drugič Teag in se dela, kakor bi si hotel obrisati solze.

»To navdaja moje srce z žalostjo«, nadaljuje apostol, »to rani moje očeto vsko srce, ki je nekdanj tako srečno počivalo na prsih božjega učenika.«

»Oh!« zaječi v tretje Teag in si pokrije obličje z obema rokama.

»Toda vendar«, pravi Janez, »vendar se zahvaljujem Bogu za milost, da me je dovedel semkaj. Vem, da me vsi brez izjeme ljubite, vem da se ravirate po mojih naukah. Saj sem jih sprejel iz božjih ust. Upam, da bo zopet vse dobro, če sprejmete blagoslov iz mojih rok, blagoslov medsebojnega prijateljstva in ljubezni. Hitiva torej, Teag.« Po teh besedah vstane apostol s pomlajeno močjo, ki jo je za trenotek podelil Gospod svojemu ljubljencu.

Kmalu dospel apostol do mestnih vrat in hoče stopiti v mesto. Nakrat pa se mu vrže pred noge mladenič, ki vzklikne veselja: »Oče! Sveti mož!« Bil je Teofil.

»Vstani, moj sin«, ga nagovori apostol z rahlim glasom.

»Janez!« vzdihne mladenič proseče, se še vedno oklepajoč njegovih svetih nog.

»Me li poznaš?« začudeno vpraša apostol.

»Teofil sem!« odvrne mladenič in gleda apostola z iskrenostjo, ki odseva iz njegovih krasnih oči.

»Kako?« pravi Janez globoko zamišljen. »Samo sanja se mi nekaj o

tem imenu. Pridi na pomoč mojemu spominu, ljubi sin.«

Počasi vstane Teofil, opiraje se na tresočo apostolovo roko ter odgovori: »Se kot dete sem ležal nekoč s svojo sestro Loido na tvojih rokah. In kar si nama takrat govoril, sveti mož — tega sem se vedno spominjal, globoko v srcu so zapisani tvoji zlati nauki in one sladke besede, ki si nam jih govoril: »V stiski in sili hočem ostati pri vas.«

»O Bog!« vzklikne apostol in oko mu zažari v najpristrčnejšem veselju. »Zdaj mi je vse jasno, popolnoma jasno. Tvojemu očetu je bilo ime Pantaleon, materi pa? »Dora«! odvrne Teofil. — »Tudi se spominjam«, nadaljuje apostol, kako žalost je občutilo takrat krvaveče srce tvojih starišev, ko so jim roparji ugrabili hčerko, tretjega izmed otrok.«

»Da vse to so mi pravili«, odgovori mladenič. Žalost nad toliko izgubo je spravila mater v grob.«

»In tudi oče je kmalu nato umrl«, pristavi otožno apostol in pritisne ljubko mladeniča k sebi. — »Tako je«, zaplaka Teofil.

Na to dvigne apostol roke proti nebu, rekoč: »Blagoslavljam ta trenotek, ko te zopet vidim, dragi mladenič. Pridi sem na moje prsi, sin moj, Teofil!«

Prestrešeno stopi mladenič nazaj za korak in zakliče poln bolesti: »Nikar, sveti mož, nikar! Tega nisam vreden! Suženj sem, ubogi jetnik«. »Toda ne suženj greha?« ga hitro vpraša apostol z resnim pogledom. »Ne«, odgovori mladenič, ker si je bil svojo čistosti, ki jo je ohranil v svojem srcu. Ob enem pa pokaže na Likona, prodajalca sužnjev.

»Ubogi otrok«! vzklikne apostol, »kdo te bo rešil iz verig tega moža? Jaz sem ubog in nimam denarja, da bi te odkupil.«

Bogati Teag, ki je poslušal ves ta pogovor, se močno prestraši in groza ga spreleti po sveh živcih.

»Že vem, na kaj meri Janez«, si je govoril sam pri sebi. Z mojim de-

narjem bi ga rad odkupil. Tega se hočem varovati.«

Tiho vstane, da ga nihče ne opazi ter gre naglo skozi mestna vrata.

Met tem se apostol bliža kupčevalcu sužnjev, stoječemu ob strani. Likon spoštljivo pozdravi častitljivega starčka ter se mu nalahno prikloni. »Kolika je odkupnina za tega mladeniča?« vpraša Janez s slovesnim glasom. Likona presenetni to vprašanje — in ničesar ne odgovori. Hitro pristopi mešetar Tifon, rekoč: »Dvatisoč drahem.« Žalostno pogleda Janez mešetarja in se obrne k Likonu: »Slušaj nauk mojega Gospoda in Učenika, kateremu sem slonel na njegovih svetih prsih! Ne išči bogastva! Usmili se svojih sobratov! — Prosim te torej, milo te prosim v božjem imenu: Omehči svoje srce in — daj mi mladeniča!«

»Saj si slišal!« ga zavrne osorno mešetar, ki je bil zopet pristopil k Janezu. »Dvatisoč drahem!« Zdaj zakliče apostol z močnim glasom, ki pretese celo lakomnega Tifona: »Kaj pa, če bo zahteval sodnik sveta enkrat dušo tega mladeniča od tebe?« »Tifon!« pravi Likon in ga pokliče za trenotek na stran. Neka misel se mu je porodila v duši.

Apostol moli. Teofil pa poklekne zraven njega, pobožno izgovarjajoč vsako apostolovo besedo. »Kako je bila kupčija splošno?« vpraša tiho Likon mešetarja.

»Več skupila imava, kakor sva računala«, odgovori mešetar.

»Torej lahko storim!« reče trgovec in diha prosteje. Tifon se smeje in norčuje:

»Ti mehka, pobožna duša ti. Te je prestrašila ostra beseda tega starca. Jaz hočem imeti tretjino vsega denarja.«

Brez obotavljanja odšteje Likon mešetarju zahtevano svoto. Veselje mu sije iz oči, ko stopi k Janezu, rekoč: »Mladenič je prost!«

Opiraje se na potno palico pade starček-apostol na kolena in glasno moli: »Svoje oči in roke povzdignem k Tebi, Milostljivi, ter se Ti zahvalim. Zopet si pokazal po služabniku svojega

božjega sina moč in milost svoje besede! Zahvaljujem se Ti!»

Ljubeznivo pritisne apostol k sebi mladeniča ter ga poljubi z očetovsko ljubeznijo. Teofil pa joka od veselja kakor srečen sin, ki najde očeta in ž njim blagoslov.

Pri slovesu reče Likon z ginjenim srcem: »Rad bi imel plačilo, mož božji — toda ne zlata — ne biserov.«

»Povej mi, ljubi moj, kako plačilo zahtevaš!» odvrne prijazno apostol.

»Tvojo roko!« pravi Likon s solzami v očeh. »Spominjaj se me, moli za me k Bogu, da me, če je mogočen, blagoslovi tudi v prihodnje.« »Upam, da se snideva zopet!« reče Janez s tresočim glasom, blagoslavljajoč odhajajočega Likona.

V tem trenutku pa zadoni milodoneče petje izpred mestnih vrat. Teag prihiti poln veselja ter naznani apostolu, kakor da bi ga k temu gnala odkritosrčnost in veselje srca: »Ko sem prinesel v mesto veselo novico o tvojem prihodu — takoj se je zbrala vsa krščanska občina. Tukaj ti pride nasproti, popevajoč pesmi veselja in radosti.«

V prisrčnem veselju se nasmehne Janez ter hrepeneče pričakuje malo krdelce vernikov.

Počasi se pomika sprevid. Na čelu so otroci z ovenčanimi palicami v rokah. Za njimi stopa škof Epafrej, na njegovi desni dijakon Filemon in na levi dijakinja Hipomena. Za njimi pa stopajo drugi verniki, popevajoč:

»Oj srečna ura! Vidimo te spet;
Gospod visoko hvaljen, trikat svet,
ki učenca svojega si pripeljal,
iz dalje sem ga milostno poslal!

Pozdravljajo vesele te oči,
ki solza radosti nam jih rosi,
pozdravljajo te, oče, tvoji dragi,
V Gospodu dobro došel, starček blagi!

Ko odpojo ter nastane sveta tišina, povzdigne apostol svoj glas, rekoč:

»Milost Gospoda našega z vami!«

»Amen!« odgovore verniki.

Zopet zapusti Teag vernike. »Okrepčila za apostola grem iskat«, zašepeče na uho svojemu sosedu. V resnici pa

ga je gnala proč njegova slaba, pekoča vest.

Apostol pa nadaljuje: »Bodite mi prisrčno pozdravljeni! Kako sem se že davno veselil, da bi vas zopet videl. In zdaj je tu ta veseli trenotek. Zahvaljujem Gospoda. Bodite torej še enkrat pozdravljeni, prisrčno pozdravljeni! Podajte mi roke.«

Zdaj gre Janez k vsakemu posebej in ga imenuje po imenu. »Epafrej, brat moj, ki te rad vidim kot skrbnega škofa v Nisi. — Filemon moj ljubljani dijakon, kako dolgo je že, odkar sva se videla zadnjic v Efezu? Oba sva se že postarala, Filemon! — Hipomena, skrbna dijakinja, podaj mi roko! Zvedel sem, kako si vestna v izpolnjevanju dolžnosti do bližnjega. Zahvalim te — nebeški učenik pa ti bo dal svoj sveti blagoslov. — Stahej, Tit, Lidija, Teodora in kako se že vsi imenujete. Ne zamerite mi, da se ne spominjam vseh po imenu. Upam pa, da so zapisana vaša imena v knjigi življenja našega Gospoda in učenika. — Podajte mi v pozdrav svoje roke — saj vas sprejemem vse v sladkem objemu in prisrčnem veselju!« Veselja ni bilo ne konca ne kraja, dokler ne reče apostol: »Zdaj pa je že dovolj!«

Janez pristopi k otročičem. Hitro stopi k njemu najstarejši deček ter ga pozdravi s sledečim, kratkim nagovorom:

»Jezus hodil je po zemlji
in nevedne je učil,
rad otroke je sprejemal,
blagoslov jim svoj delil.

Blagoslavljal je otroke,
ljubeznivo božal jih,
srečni vsi pri Njem so bili,
On najrajši sredi njih.

Zdaj pa ljubljeneč Gospodov
k nam otrokom prideš sam,
da v Njegovem naročilu
blagoslov podeliš nam.

Oče, prosimo, poklič
Duha svetega nad nas,
da ostanemo vsi zvesti
Njemu ves življenja čas!

Globoko v srce so segle besede nedolžnega otroka Janezu in od veselja

se je jokal. Ko deček dokonča svoj pozdrav, obstopijo otroci apostola ter kličejo od vseh strani:

»Ljubi Janez, apostol naš, bodi tudi nam naklonjen, blagoslovi nas!«

Da, otročki moji, to hočem storiti,« se smehlja ljubeznivo častitljivi starček, sede na trato, otroci pa okoli njega. Teofil je bil kot otrok. Sede tudi k apostolu, svojemu blagemu rešeniku.

Apostol začne zdaj govoriti: »Vidite moji dragi, tako je nekaj božji Učenik bil v sredini nedolžnih otročičev. Ves dan je učil in truden je že bil, zelo utrujen. Godrnjali so apostoli proti materam rekoč: Oh, privoščite božjemu učeniku vendar malo počitka. Toda Jezus pa jih zavrne, rekoč: »Pustite male k meni priti, ker takih je nebeško kraljestvo!«

»Oh!« vzklikne mala deklica in povzdigne svoje nedolžno očesce k Janezu, »oh, da bi bila tudi jaz takrat med onimi nedolžnimi otročiči, gotovo bi prišla v nebesa.«

Smehljajoč vzeme apostol dekletce v svoje naročje in reče ljubeznivo: »Gotovo prideš gor v sveta nebesa, če ne zabiš nikdar na Jezusa, če ostaneš vedno zvesta veri, upanju in ljubezni.« »Oj to pa rada storim!« zakliče deklica in nebeška radost se ji razlije po rdečem obrazu. Vsi otroci ponove iste besede. »To storimo radi, vsi prav radi!«

Apostol ljubezni pa razprostre svoje svete roke, rekoč: »Blagoslovljeni bodite otročki! Amen!«

»Amen!« odgovori za apostolom vsa občina.

Tihota nastane. Vse je mirno. Vsem se zdi, da leži apostolu nekaj na srcu, nekaj, kar mu dene tako hudo. Slednjič se obrne do škofa z besedami:

»Brat moj Epafrej! Predno stopimo v hišo molitve, bi želel, srčno želel, da ste vsi do zadnjega čisti, vsi eno. Povej mi, je li tako?«

Škof molči ter vzdihne nalahno. »Ti molčiš?« nadaljuje apostol. »Tvoj pogled je resen, obraz ti temni. Kaj je, ljubi moj brat? Vprašam te v imenu našega Gospoda! Vprašam te v Njegovi usmiljenosti in ljubezni — pa tudi

v Njegovi sveti pravičnosti in ostrosti. Je li tako?«

Bolestno vzklikne škof in odgovori počasi:

»Vsi čisti razven enega!«

In ta je?« vpraša Janez s tresočim glasom.

»Teag!« odvrne škof. Groza obide pri teh besedah apostola in reče s solzami v očeh: »Jeli mogoče? — je bila ona gorečnost, ki mi jo je skazoval, samo hinavščina?« Glasno ihtenje se zasliši med kristjani. »Prepričaj se sam!« reče škof Epafrej. Gospod in učenik ti ga bo dal spoznati; saj je tudi samo tebi povedal, slonečemu na Njegovih prsih, da ga bo Judež zatajil —«

V tem trenutku že prihiti Teag. V roki nese kozarec, z vinom napolnjen. Naravnost k Janezu gre.

»Teag!« zakliče apostol s tako resnobo, da spreleti groza vse navzoče. Samo Teag ostane miren ter začne govoriti s hinavsko ponižnostjo in udanostjo: »Odpusti, Janez! Zelo mi je žal, da sem se mudil tako dolgo. Ni bilo prav, da sem se odstranil od tebe. Ne bi smel tega storiti, ne — pa storil sem le iz čiste ljubezni do tebe, Janez, ki te ljubim tako pristrčno. Videl sem, kako zelo si bil utrujen od dolgega pota. Od slabosti si se tresel; zato sem hitel po okrepčilo. Tu ti prinesem. Vzemi z veseljem, dragi oče! Bog blagoslovi! — Pa še enkrat, odpusti mi, odpusti!«

Bolestno, a resno pogleda apostol hinavca v oči. Ta bolest, ki se je brala na apostolovih očeh, pretrese celo Teaga. Po kratkem presledku pa reče Janez z ginjenim glasom: »Teag! poslušaj me, saj te ljubim tako pristrčno kakor vse druge. Toda ne smeš se jeziti, če te žalim, če te moram žaliti. To storim le tebi v korist in v blagor vsej občini. — Teag, ti kališ mir med kristjani!«

Teag se zgane in srdito povesi oči. Ze hoče zakleti, toda premaga se in reče z jokavim, hinavskim glasom: »Kdo se je nalagal čez me?«

»Bodi miren, Teag!« reče apostol — »daj mi kozarec.« Teag stori. Janez

povzdigne oči proti nebesom in moli na glas:

»Moj Gospod in učenik! Kolikrat sem slonel na Tvojih svetih prsih! Kolikokrat gledal Tvoj sveti obraz! Pomagaj mi v tej uri! Naj mi služi to vino v okrepčilo, če je čisto srce tistega, ki mi ga je prinesel — toda ne dopusti, da izpijem, če je srce Teagovo omadežano.«

Vse napeto pričakuje odločilnega trenutka. Počasi nese Janez kozarec k ustom. Pa komaj se dotakne ustnic, se kozarec razdrobi. Nemir in začudenje se polasti vse množice. Teag pade na zemljo. Škof Epafrej pa vzdigne desnico proti nebu, rekoč: »Visoko hvaljeno bodi to spričevanje vsemogočnega Boga.« »Amen!« reče vsa množica in moli na tihem. Apostol pa se obrne do hinavca: »Pojdi Teag, moj zgubljeni sin in moli k Bogu ter ga prosi odpuščenja. Gotovo te usliši. Saj neče smrti grešnika, temveč, da se spokori in se poboljša.«

Teag vpije obupljivo ter se po kolenih priplazi do apostola, proseč: »Ne zavrzi me!«

Z očetovsko ljubeznijo in sočutjem ga vzdigne Janez in ga tolaži: »Vzemi seboj moje solze in mojo molitev. Če mi da Bog milost, da se še vidimo enkrat v Nisi, upam, da te bom blagoslovil kot pravega spokornika.

Polagoma se odstrani Teag, ko pa mora iti mimo škofa Epafreja, vzdigne svojo glavo ter ga pogleda z maščevalnim pogledom. Nato pa izgine med visokimi palmami.

Apostol da znamenje za odhod v molivnico. Množica kristjanov se začne počasi pomikati, popevajoč tisto pesem, s katero je pozdravila apostola ob njegovem prihodu. — Apostol pa skrbno išče s svojimi očimi tistega mladeniča, ki ga je malo poprej rešil verig sužnosti. — Ko ga zagleda med množico, ga vzame ob svojo stran, rekoč: »Pridi k meni, ljubi Teofil, ti veselje mojega očetovskega srca, moj ljubljenec, ki sem te rešil.«

Tri dni je ostal apostol pri svojih v Nisi ter jih učil in utrjeval z nauki

svojega božjega Učenika. Opominjal jih je neprestano, da naj ostanejo trdni v živi veri, v pravem upanju in goreči ljubezni.

Čas ločitve pride. Janez stopi s Teofilom pred škofa in reče: »Epafrej, brat moj, tu ti izročam vpričo vseh kristjanov tega mladeniča v varstvo. Ohrani mi ta zaklad. Zahteval bom od te ravno tako čistega in nedolžnega, kakor sem ti ga izročil.«

Epafrej ponudi mladeniču roko.

Teofil še enkrat poklekne pred apostola in s solzami v očeh prejme blagoslov od njega.

»Amen!« reče Janez in položi tresoč roko na glavo svojega ljubljence.

»Amen!« odgovori vsa občina in spremlja jokajoča apostola do pota, ki pelje v Efez.

Za palmami pa je stal skrit Teag ter gledal maščevalno, kako jemlje z žalostjo občina slovo od apostola.

(Dalje prihodnjič.)

Mladost — starost!

Tam na vrtu deca peva;
v krogu lahko se vrtil,
cvet nabira, vence vije,
smeh nedolžni se glasi.

Tam na klopi pa sameva
stari mož ko hrast uvel,
rad bi deci se pridružil
ko bi mogel, ko bi smel.

Deco gleda, premišljuje
srečo davno mladih dni,
sreča pa se več ne vrne,
pač zastoj si jo želi.

Deca skače, deca peva,
starček se solzi —,
Zorna mladost, tužna starost
zreta si v oči.

Zvonimira.

Rojstni hiši.

Kedo bi ne ljubil
Te, hišica bela,
Kjer mamica pela,
Je pesmice mi.

Z ljubeznijo živo,
Spominjam se tebe,
In štejem že dneve,
Da vidim te spet.

Ko bilo mogoče,
Ostati pri tebi,
Ločiti, da ne bi,
Se morale spet.

Pa vendar v tujini
Spomin — ti si često,
In srce ti zvesto
Ohranim vsikdar.

M. P.

Smešnice.

A: Kupite ta-le kovčeg? — B:
A za kaj bo meni Vaš kovčeg? — A:
Da si obleko vanj shranite. — B: Ali
naj potem nagi okoli hodim? — »Pridni
ljudje umirajo rano«, reče teta mali
Ivanki. — Ivanka: »Potem ste bili
teta, nekdam zelo hudobni, ker tako
dolgo živite«.

Kaj je novega po svetu?

Cesar gre 29. maja v Bosno in Hercegovino. V Sarajevo pride 30. maja ob 3. uri popoldne in ostane tam do 3. junija, ko se odpelja v Mostar. Iz Mostara se vrne skozi Dalmacijo nazaj na Dunaj. Potovanje cesarjevo je velike važnosti za novi deželi, a bati se je, da ga bodo Madžari izrabili v svojo korist. — V Bosni in Hercegovini so imeli ravnokar volitve za deželni zbor. — Tudi v Belgiji so se vršile 22. maja volitve. Proti katoliški stranki, ki ima sedaj večino, so se združili liberalci, socijalni demokratje in prekuhuhi in so mislili vreči katoliško večino, pa se jim ni posrečilo, izvoljenih je bilo 49 katoličanov, 22 liberalcev in 18 socijalistov. — Na Sp. Štajerskem bo v okrajih Gornji grad, Šoštanj, Slovenji Gradec, Marenberg dne 4. julija nadomestna volitev za državni zbor mesto umrlega liberalnega poslanca Ježovnika. Slovenska kmečka zveza kandidira deželnega poslanca, prof. dr. Vrstovšeka v Mariboru. — Toča je že hudo oklestila mnoge kraje, kakor Veliko nedeljo, Jarenino, Svečino, Sv.

Jakoba v Slov. gor., Ljutomer. Najhujše pa je zadeta rabska dolina na Gornjem Štajerskem. Skode je več milijonov kron. Vsled naliva je nastala nagla povodenj in se je potopilo 19 delavcev, največ Hrvatje in Slovenci. — Tudi po Češkem in Nemškem so razsajali hudi viharji s točo. — V Rimu je v sredini majnika sneg padel, kar je nekaj nenavadnega, ker še celo sredi zime v Rimu le redkokdaj sneg pade. — V Hočah pri Mariboru je bil 17. maja velik požar, pogorelo je 6 gospodarjev. Zažgal je petletni otrok, ki se je na škednju najbrž igral z žveplenkami. Otrok je tudi sam zgorel. Pri požaru se je ponesrečilo več ljudi. Vihar je bil tako silen, da je celo k Sv. Petru zanesel svežnje ogorele slame. — Na Kreti so prisegli zvestobo grškemu kralju, vsled tega Turki, ki so gospodarji nad Kreto, grozijo, da z vojsko vdarijo na Kreto. — V Albaniji se zadnji čas sreča obrača na turško stran. — Na Grškem in Bolgarskem hudo sve proti kralju.

Orli.

Bratom „Orlom“.

Le krepko, le moško po poti,
naj resno vam delo bo mar,
nobena naj stvar vas ne zmoti,
noben ne ukloni vihar!

Z daljave se cilji smehljajo
in vzori božanski žare,
na nebu se zvezde igrajo,
le dalje, bodoči možje! —

Globoka je misel kiščanska,
studenec je večnih idej,
in njena je moč velikanska,
zatorej: pogumno naprej!

Brojan.

Orel na Gomilskem. Delo v našem telovadnem društvu se z ozirom na to, da nam primanjkuje potrebnega prostora, še zadosti dobro razvija. Posebno minulo

zimo je bilo za naše fantovske sestanke kakor nalašč. Večer za večerom so se vrstile raznovrstne vaje: v telovadbi, govorništvu itd. Skoraj vsak teden se je priredilo predavanje, pri katerem so večjidel nastopili mladeniči sami. S prihodom cvetoče pomladi nam je sicer radi obilnega dela na polju odvzeta priložnost za takšno redno sestajanje, vendar pa je pomlad, ki je znak življenja, tudi nam prinesla dovolj dobrega ter nam vlila v srce novega poguma in veselega upanja. Posebno pri telovadbi nam je v sedanjem času dosti olajšano, ker se sedaj lahko prosto gibljemo v oživiljeni naravi med tem ko smo v zimskem času v tesni telovadnici vdihavali izprijen, zdravju kvarljivi zrak. Pred kratkim smo se jeli pripravljati tudi za predstavo gledališke igre, katero nameravamo uprizoriti prihodnji mesec in na katero si drznemo že sedaj opozarjati okoliška sorodna društva. Svoji k svojim! to načelo mora veljati tudi nam Orlom, da tako po potrebi in o priložnosti drug družega podpiramo in si olajšujemo težavno delo. Prijetna pomlad nas je zvabila, da smo se ozrli nekoliko tudi izven našega kraja. Npravili smo 1. majnika izlet k razvalinam rojstnega gradu mogočnih celjskih grofov, Sanek pri Braslovčah, ki nam je nudil dosti zgodovinsko poučne tvarine. Razumljivo je, da še tudi naši nasprotniki niso utihnili; a to nas niti najmanj ne moti. Za tisto vedno se ponavljajoče »čukanje« se zmenimo toliko kot za lanski sneg. Upamo, da se bodo počasi streznili ter si dali vtpetsti v glavo, da tudi tisti »zaslepljeni« in vsega usmiljenja vredni Orli nekaj

veljajo. Predno končam svoje poročilo, dostavim naj naslednje besede še bratom Orlom v uvaževanje: Bodimo ponosni na to, da smo Orli, vojaki ter branitelji vere in domovine. Zavedajmo se, kako važna in ob enem častna naloga se nam je poverila. Skušajmo vsepovsodi in v polnem obsegu zadočiti svojej dolžnosti. Bratski: Na zdar!

Orel Gomilčan.

Sv. Jurij ob Taboru. Naš »Orel« se vrlo drži. 8. maja se je peljalo 21 mladeničev na okrašenem vozu k ustanovitvi okrožja »Savinjski Orel« v Celje. Nemoteno so dospeli z razvitimi zastavami na dvorišče pri »Belem volu«. Nemški strah je še spal. Kmalu pa pridrvi na vso sapo za njimi čuvaj postave s poveljem, da odstranijo slovenske trobojnice. Nastal je zanimiv pogovor med njim in Orli, ki so mu slednjič olajšali grozno odgovornost ter sneli trobojnice. Shoda ne bom popisoval, znan je iz drugih listov. Ko so se na večer naši Orli vračali, jim je slavni celjski župan preskrbel častno spremstvo v osebi dveh redarjev, ki sta do mestne meje ob vsaki strani voza delala špalir. Kakor so konji šli počasi ali hitreje, sta morala tudi ona dva manj ali bolj stegovati krake. Sele pri mitnici sta si oddahnila. Zunaj mesta na »glasiju« so pa ravno šli iz cirkusa. Slovita celjska fakinaža je brz pokazala svojo izurjenost z metanjem kamenja na slovenski voz. Orli se niso zmenili za te divjake. Kmalu so srečali liberalne Sokole. Tudi ti so brz pokazali svojo oliko ter zastavili pot našim kolezarjem. Voznik pa je z bičem mahal po naših. A alkohol mu je menda ves zlezal v oči, tako da nobenega ni zadel. Tako so naši fantje spoznali, da nedolžna slovenska zastava razburi nemčurje bolj kot rdeča ruta purmana, spoznali so divjo celjsko fakinažo, ki je znana po celi Evropi, spoznali pa tudi liberalno nestrpnost sokolsko. Nad tako sodrgo morajo biti Orli zmirom vzvišeni. — Končno omenim, da je bil na okrožnem shodu Orlov dne 22. maja v Petrovčah naš načelnik izvoljen načelnikom celega okrožja.

Dekliški vrtec.

Tvoja nedolžnost.

Bel pajčolan je ogrinjal
mládo drevô:
nežna milina,
ljubka belina,
sladka lepota! —

Ploha se vlije močnô,
cvetje ospe se na tla . . .
V blato, ah, v blato kakô
vse je pogaženo!

Tvojo nedolžnost, dekle,
vidim izraženo:
Kakô si brezskrbno vesela
ko roža ponosno cvetela . . . !
In zdaj?

Strasti se je vzdignil vihar:
— padla si, slabotna stvar:
končan je raj!
Spet bo cvetelo drevô,
tvoja nedolžnost — nikdar! —

Brojan.

Dobra gospodinja. V železničnem kupeju snidla sem se zadnjič slučajno z znanim imovitim kmetom. — Med drugim mi je povedal, da ima namen, poslati svojo najstarejšo hčerko v mesto, — da se tam na primernem kraju nauči kuhati; vprašal me je to-zadevno za svet. Priporočala sem mu sledeče: Odsvetujem Vam na vsak način gostilno ali hotel; ne samo zato, ker učenke-kuharice tam niso vedno v najboljšem varstvu, — temveč tudi zato, ker način kuhanja v gostilni ni priporočljiv za domačo kuho sploh, — najmanje pa za kmetsko gospodinjjo. Kuha se v gostilnah pod popolnoma drugimi razmerami in pogoji — kakor doma. Na razpolago so tam druga sredstva, — kuha se za različne sloje, za ljudi, ki stavijo različne zahteve. Rekla bi na kratko, — gostilna ne more vzgajati ne praktične in tudi ne varčne domače kuharice. Dajte svojo hčer v dobro rodbino, v pošteno hišo, kjer se vedno kuha za več ljudi, morda tudi za več obmizij, — tako — da bo imela priložnost videti, kaj je finejša, — kaj prostejša kuha. Dotična hiša bi morala imeti tudi malo posestvo, da se hčerka ne izobrazuje samo za dobro kuharico, temveč tudi za varčno in praktično gospodinjjo, ki razume vsa domača dela. — Svetovala bi Vam tudi, da pošljete svojo hčerko — po končanem kuharskem tečaju še v gospodinjsko šolo, kjer se manjkajoče še spopolnjuje in dostavlja. Ko sva se na postaji ločila, obljubil mi je kmet, — da hoče uvaževati nasvete stare kuharice.

Naše delo. Staro pravilo se glasi: Besede le mičejo a zgledi vlečejo. Kjer vidimo ljudi delati, trpeti, radovati se, skratka, zares živeče in delujoče ljudi tam se naučimo vedno več nego ondi, kjer slišimo samo govoriti. Živ zgled močnejše in uspešnejše deluje na dušo, nego li golo nadzorovanje in pripovedovanje, ker nam predstavlja ne le samo krepost in dolžnost, nego tudi njeno resnično zmožnost.

Enako pravilo velja tudi o naši novoustanovljeni zvezi deklet. Zgled vrlo naprednih mladeničev je tudi nas vzbudil, združil pod zastavo krščansko

in narodno. Že nad 2000 zavednih mladenk šteje Z. S. D., ki hočejo vse duševne i telesne moči posvetiti v čast katoliški cerkvi in v korist narodu slovenskemu. A dosti se jih še odteguje. Vprašam vas: Ali vam je lepše živeti mrtvo, malomarno, izgubljeni svoje moči s slabim življenjem in malovrednim delom? Sedanja doba tirja, da se ugoditi tudi višjim narodnim potrebam, da se vzbudijo vse moči k skupnemu delu. Ako si hoče kak narod zagotoviti svojo bodočnost, morajo vsi sloji bogati in siromaki, vsa društva in zveze, krščanskega in narodnega prepričanja tekmo-vati med seboj v požrtvovalnosti. Kjer ni požrtvovalnosti, tam se ne ustvarjajo velika dela. — Dekleta, v korist dobre in svete stvari naše, nam ne sme biti nikdar žal truda, ki ga posvetimo blaginji mile domovine! — Naj bi pred vsem naše organizacije štele številno govornic, zlasti strokovnih. Opozarjam pa vsako, ki podaje nauke in govore pri shodih, da ga razpravlja v taki obliki, katera odgovarja lastnemu čustvu in notranjemu razpoloženju. Če pa manjka govoru ono, kar poslušalce zvišuje, mika, navdušuje in vzbuja, tedaj so besede mrtve in prisiljene in naj bi tudi bile ne vem kako izbrane in krasne in naj bi jih govoril ne vem kdo. Prav naravno je in vsakemu jasno, da izgubljajo svoj cilj in vsak vtisek one besede, katerih ne čuti govornica sama.

Tukaj je zopet opravičeno naslednje: Besede mičejo, a zgledi vlečejo. Vsak narod ima svoje posebne šege in navade, vsako društvo svoja pravila in načrte, imajo pa tudi večina svoja znamenja. Tudi naša dekliška armada je s pomočjo S. K. S. Z. zadobila posebne znake. Kako lepo je, če se dve mladenki, ki se poprej nikdar nista videli, segata v roko in sklepata sestrinsko ljubav — po dekliškem znaku sta se spoznali. O, da bi sleherna Slovenka se ga poslužila. Marijina podoba je na tem našem znamenju. Torej z Marijo do zmage za naše i našega naroda pravice. V tekočem letu bode imela zveza tudi gospodinjski tečaj in več dekanjskih shodov. Pokažite, dekleta, da biva v vaših srcih sila in močen duh, pokažite pa vselej, da

je ona moč združena v veri z domovinsko ljubeznijo. Darujte in živite za narodno obrambo, da vam bo vedno pri srcu blagor slovenskih pokrajin. Če bi vršili svojo narodno dolžnost — vsak po svojem stanu in poklicu, ali vsi brez razločka, domovina bi bila zedinjena, svobodna in samostalna. Tudi v našem ljubem in dragem Št. Ilju bi takrat zlobne roka zemlježelnega tujca ne podjarmila toliko lepih posestev. Zato pa na delo.

Bog živi našo zvezo zdaj,
Bog daj da močne bi postale
In mili naš slovenski kraj
Potujčenja bi varovale.

Slavka.

Skrbi za hišni red. Red mora biti v hiši! Red glede prostora in red glede časa. Ako je snaga pol blaga, reči bi se smelo, da je red pol dela. — Zastran prostora si zapomni zlato pravilo: Vsaka stvar mora imeti svoj določen prostor, kjer se hrani, in imeti mora le eden prostor, kjer se shranjuje. Na primer: Noži, žlice, vilice morajo imeti svoj predal ali svojo miznico za shrambo. Kjerkoli leži nož, ki ga je rabil kdo, da si je n. pr. odrezal kruha — hitro ga snaži in v miznico ž njim. Pa ne da bi imela dva predala za isto orodje, le enega imej. Ako boš tako ravnala, nikoli ne bo treba iskati kake reči. Iskanje in čakanje tebi in drugim jemlje mnogo časa, in vzbuja dosti nevolje. Pa ne le da je že zguba časa nepovračljiva škoda, dostikrat človek ima še večjo in še hujšo škodo zavoljo nerednosti v prostoru. Ključ se je nekam založil, kaj boš storila? Poslati moraš po ključarja, ali odbiti ključavnico; potem pa še nisi varna, ali ni morebiti kak nepridiprav našel ključa. Ravno tako važen je red glede časa. Vsaka pametna gospodinja premišljuje vsaki večer naprej, kaj bo treba drugi dan delati in sicer, če bo lepo ali pa slabo vreme. Ves dan mora imeti svoj red, ob določeni uri moraš iz postelje vstati, ob določenem času se delo začne, ob določenem času pa tudi pride počitek in kosilo. Ne trati dragega časa, ne zakasnjuj se v kuhinji. Delavec težko čaka zaslužene

jedi, in postane nevoljen, če mu ne daš o pravem času jedi. Zamudo bode dvojno povračal. Pa ne le pri tem, ampak sploh si zapomni: Času se da nekaj dodati le od spredaj, od zadaj pa nič. Če je poldne in nisi gotova, zastonj boš iskala še pol ure do dvanajstih. Če pa začneš ob pol desetih namesto ob desetih, tako si pridobila pol ure za svoje delo. O pravem času mora biti vsako orodje na svojem mestu, po rabi se hitro osnaži, pa se dene v shrambo. Prazna bajka je, da mora nastati preprič v hiši, kadar se solnica zvrne na mizi. Resnica pa je, da je že dostikrat bilo prepira zaradi tega, ker solnice ni bilo na mizi. Kakšno veselje je, če imaš vse stvari v redu, bodisi v kuhinji, v hiši ali v shrambi. Kako rada gledaš polno zalogo perila, kot sneg belega, kar jemati ga je treba. Ljuba deklica! Skrbi zmiraj, da boš imela vse stvari snažne in v najlepšem redu. Vsako stvar, ki je več ne rabiš, deni na določen prostor, da jo lahko hitro v roke vzameš, kadar jo zopet rabiš. Koliko časa in neprijetnosti si s tem prihraniš in delala boš veselje s tem sebi in drugim.

Pavlina Št. Jurska.

Gizdavost in ples. Kakor cvetoča vijolica v tihi samoti s svojo prijetno vonjavo blagodejno vpliva na mimo idočega popotnika in ga vabi v svojo bližino, tako pošteno slovensko dekle privede s svojo ponižnostjo in poštenim življenjem marsikatero tovarišico do vzglednega življenja. Nasprotno pa gizdavo in ošabno dekle s svojim nepoštenim življenjem lahko pogubi dobro in pošteno tovarišico ter jo privede do brezmejne nesreče. Znano mi je dekle, staro kakih 25 let, ki je bila s svojo gizdavostjo poguba cele soseske. Njej ni bila nobena obleka dovolj našemljena in nobena šivilja dovolj izkušena, da bi njej po volji napravila obleko. Ni bilo plesišča in gostilne, kjer bi ona ne nastopila ter vabila z nakupovanjem smodk in vina malopridne fantje v svojo bližino, pa le redkokedaj je kateri obvisel na njenih limanicah. Ni trajalo dolgo časa in to

dekle je nevarno zbolelo na ostudni bolezn, v kateri od začetka ni hotela nič slišati o spravi z ljubim Bogom, pa čim dalje tem huje se je bolezen širila, da ni bilo več upanja na ozdravljenje. Ko tako v tem žalostnem stanu vzdihuje, je vendar še ljubi Bog po priprošnji dobrih starišev in njenih tovarišic podeli milost, da se po zakramentu sv. pokore in s trdnim sklepom poboljšanja spravi z nebeškim Očetom pred svojo smrtjo. Glejte torej, draga mi slovenska dekleta, kako daleč je to dekle privedla njena gizdavost in ples. Varujte se tedaj nesrečne ošabnosti, ker le preresnično je, da dekcle, ki se v mladosti gizdavo oblači, bo na stare dni raztrgana in zamazana beračica. Bodite, drage mladenke, ponižne v obleki, govorjenju in v obnašanju, ogibljite se pa posebno plesa, ker na plesišču nedolžnost umira, na potu domu grede pa umre. Navadno se plesne zabave prirejajo po noči in stari pregovor pa pravi, da noč ima svojo moč. Se enkrat vam kličem, izruvajte plevel gizdavosti in plesa iz srca, da vam ga ne pokonča. Mesto da bi se po krčmah in plesiščih potikale, prebirajte rajši dobre knjige, poštene časnike, prepevajte doma lepe pesmi.

Kakor vijolce cvet
Razveseljuje svet
Tako razveseljuje naj
Ponižno dekcle narod svoj.

Vrtnica. Poleg ponižne vijolice in čednostne šmarnice si vsadimo, draga dekleta, v dekliški vrtec še tretjo cvetlico. Ta naj bi bila rdeča vrtnica, podobna ljubezni. Medsebojna ljubezen je najbolj potrebna, posebno v raznih društvih; brez ljubezni ni življenja, ne gibanja in delovanja. Ljubezen veže in edini posamezne moči, v mogočne skupine, lajša bolečine in spreminja solzno dolino v nebeški raj. Ljubezen skazovati pa moramo in smo tudi dolžne mnogokrat. Ljubiti se moramo v dekliških zvezah in Mar. družbah, ljubezen skazovati moramo starišem, ljubiti mlajše sestrice in brate, ljubiti bolnike, ljubiti naše predstojnike, zlasti dušne pastirje. O ljubezni do starišev mi ni treba tukaj pisati, ker to že tako

vsaka ve, da moramo za Bogom stariše najbolj ljubiti. O ljubezni do sestric in bratov smo tudi že slišale. Zdaj pa bolniki. Morda si že bila draga tovarišica bolna; kajne kako dobro ti je bilo, ako te je katera tvojih prijateljic obiskala in te potolažila, bolečine si takoj lažje prenašala. Toraj obiskujmo rade bolnike, povejmo jim, kaj smo slišale v cerkvi ali pa brale v kaki lepi knjigi. S tem jim bomo skazale veliko dobroto in ljubezen. Spoštovati in toraj tudi ljubiti pa moramo tudi svoje predstojnike, posebno dušne pastirje. Oni morajo veliko obrekovanja pretrpeti od nasprotnikov. Pa za vse to se ne bodo toliko zmenili, če bodo videli, da jim mi vračamo njih trud z ljubeznijo in pokorščino. Toliko toraj o ljubezni, ki je mati vsem drugim čednostim. Saj nam je ljubezen v srcu vžgal Stvarnik, da se zavedamo, da je tam naša prava domovina, kjer gori večna ljubezen, Bog.

Micika.

Dekleta na tujem. Večkrat se sliši zdihovanje deklet, ki so zapustile rojstni dom, češ, če bi doma ostala, ne bi tako daleč zapadla. Da res, ljubo doma, kdor ga ima. Pa vendar tudi na tujem ni potrebno tarnati. Ne pozabimo prvič, ljube sestrice nikdar naukov iz šolske klopi, starišev in dušnih pastirjev, drugič svojih prostih ur neratimo v pregrešnih veselicah in ne varnih družbah, ki so največja nesreča za vsako dekcle. Kaj ne da, boljše je, če gremo k popoldanski službi božji in zatem še par ur na čvrsti zraku, ki ga v mestu tako nujno potrebujemo. Da se človek včas rad razveseli, je samo ob sebi umevno, pa saj se tudi ni potrebno vedno kiselo držati, saj bi življenje bilo predolgočasno, če bi se ne menjavale žalostne ure z veselimi. Saj je včas posebno za nas služabnice življenje prav trdo. To ve le tista, ki si sama skusi. Pa ljube moje tovarišice, naš najbližji in najboljši prijatelj, je na vsak način naša mirna vest, če nam nič hudega ne očita. Če je gospa še tako stroga, nedolžno srce slov. dekleta vse prenese, kdor v čistosti srca živi, njemu se dobro godi. Če vihar našega življenja ladjo še tako

poganja, in naši sovražniki še se tako trudijo, naša Mati Marija slovenskih deklet ni zapustila in jih ne bo, če se s pravim zaupanjem k njej zatekamo. Včasih se nam zdi, da nas je že vse zapustilo, pa prepričane bodimo, da naša mila Mati čuje nad nami in nam hoče pomagati. Torej, ljube moje sestrice v maternem jeziku, ki moramo biti pri tujih ljudeh, zročujmo se v varstvo Marijino, kajti ravno njo smo si izvolile za našo voditeljico. Ne zabimo na njo pa tudi nikdar našega milega materinskega jezika, ki tako milo doni; ker kdor pozabi slovenski, pozabi navadno tudi na Boga, kajti tisti, ki vlada čez nas, brez katerega volje las z glave ne pade je hotel, da naj tudi Slovenec na svetu živi. Mi pa pa kot zavedna slov. dekleta zatekajmo se vsak čas zaupno k naši Materi, ali smo na tujem ali doma, prebirajmo

rade »Naš Dom« in druge dobre spise, ker le na tak način si moremo prihraniti nepotrebno zdihovanje po izgubljeni sreči našega srca. Prepevajmo rade naše domače pesmi, saj je Bog ravno slov. narodu podelil glasove, ki se jim čudijo po širnem svetu. Poje lepe pesmi nepokvarjeno srce in ravno Marijina pesem Ti prinese velik mir in radost tvoji duši.

Slov. dekleta, bodimo pred vsem vselej trezne in čujmo ter pazimo na svoje življenje kakor na punčico svojega očesa, ker le tako smemo pričakovati srečno, dolgo življenje, in upanje na boljše bodočnost.

Vse dobro mir in blagoslov božji želi Vam vsem skupaj ki ste enih misli in slovenskega duha.

Vaša iskr. prijateljica
iz Slov. Bistrice.

Društveni glasnik.

Stari trg pri Slovenjgradcu. Rodila se je spet mila pomlad. Gorko solnčece je privabilo cvetice iz zemlje, ptice iz južnih krajev, le nas zaspancev ne more prebuditi iz teškega zimskega spanja. Kako veselo bi bilo v naši fari, ako bi se, posnemaje druge, tudi v naši fari ustanovila Dekliška zveza ali pa od mnogih tako zaželjena Marijina družba. Pa Bog ve, kako dolgo še bomo čakale na to. Mnogo je nadebudne mladine v fari, ki pa zakoplje svoj talent, kakor ga je zakopal malopridni hlapec v svetem pismu. Ali bi ne bilo bolje, ako bi se dekleta zbirala pod plašč nebeške kraljice, kakor da hodijo na ples, kjer se mori poštenje in dobro ime, umira nedolžnost in se pokopuje zdravje. Z upom na boljše bodočnost ti kličem mladina: Vstani, kajti mnogo je še dela in težke so ovire, a nič te naj ne straši; kadar boš praznovala dan zmage, bo tvoje veselje tem večje, čim več truda te je stalo! Vsem somišljenicam širom Slovenije izroča iskrene pozdrave
Starotrško dekle.

Grize. Večkrat sem že bral v cenjenem »Našem Domu«, kako združeno napredujejo fantje po široki slovenski zemlji in si ustanovljajo zveze, telovadne odseke »Orel« in tako dalje naprej. Tako tudi mi grizki fantje nočemo vedno spat. Ustanovili smo si lani 8. grudnia pod vodstvom č. gosp. kaplana Jožefa Ozimiča Mladeniško zvezo. In od tistega časa smo se začeli vsako nedeljo zbirati v bralnem društvu. Imeli smo vsakokrat, kadar smo se skupaj zbrali, fantje govore in deklamacije, izpodbudne in kratkočasne. Pa mi nimamo samo mladeniške zveze, ampak ustanovili smo si tudi društvo »Orel« h kateremu je že od začetka pristopilo

28 fantov, k mladeniški zvezi nas je pristopilo pa od začetka čez 30 fantov.

Podčetrtak. V nedeljo, dne 8. maja t. l. se je ustanovila tudi pri nas »Dekliška zveza«. Pristopilo je takoj 30 članic. Izvoljeno voditeljstvo je v spretnih rokah, da je upati dobrih uspehov. Dokaz temu je, da je že na ustanovnem sestanku nastopilo 10 govornic, deloma v prostem govoru, deloma v vezani besedi.

Št. Peter v Sav. dolini. Dovolite, gosp. urednik, da se Vam tudi mi zglasimo, saj smo tudi mi pri življenju, in tudi iz dolgega zimskega spanja smo se začeli probujati. Tega so pa pred vsem vzrok naš častiti g. župnik dr. Jancič. Vpeljali so mladeniško in dekliško Marijino družbo. Pridno se pripravljamo za slovesen vsprejem, ki nam je obljubljen koncem tega meseca, ako bodo pripravljena naša srca. Z veseljem se tudi vdeležujemo mesečnih shodov, ki jih imamo navadno v cerkvi, zadnji pa dne 8. maja je bil v šoli, ker nimamo drugega primerne prostora. Tam smo začele tudi pod vodstvom g. voditelja se same med seboj počevati. Prva je pozdravila zbrana dekleta in nam je pripočala stanovitnost, naj ostanemo vedno pri Mariji kakor se tudi ona ni ločila od svojega Sina dasiravno so ga pribili na križ. H. Artnik nam je opisovala delo za obrambo slovenskega naroda. F. Gerlih je poudarjala, kako naj čuvamo dekliško čast. Zopet ena je v živih barvah narisala pekočo koprivo — laž. Zdaj pride na vrsto ponižnost, o tej najpotrebnejši čednosti nam je govorila Treza Rančigaj. Zadnji dve sta nas še pa spodbudile in opomnile, da naj se prav nič ne bojimo ljudi, ker

strah pred ljudmi je prazen. Naj pa še na tem mestu izrečem v imenu vseh mladenk našemu č. g. duhovnemu vodniku zahvalo za ves trud, ki ga imajo z nami. Bog plati! — Dne 29. aprila smo pokopali Veroniko Ušen, bila je tudi med kandidatinjami za M. družbo, težko je čakala sprejema, pa predno je prišel ta čas, jo je že nebeška Mati po mučni bolezn, katero je pa potrpežljivo vsa vdana v voljo božjo prenašala, sprejela k sebi iz te solzne doline. Bila je celo svoje življenje dekletom lep izgled, ponižna, sramežljiva, prijazna z vsakomur, zato smo jo pa tudi vse rade imele. Pogreb njen je bil veličasten, nosile so jo mladenke. Večina deklet M. dr. je tudi med črno sv. mašo pristopila k sv. obhajilu in ga je darovala za rajno. Naj počiva v miru!

Sv. Peter niže Maribora. Naši dopisi imajo kratko pot, zato se že zopet oglašamo z veselo vestjo, da smo priredile dva shoda. Prvi se je vršil 17. aprila. Vspored je bil zeln. mičen. V prvi točki so nas bodrili vlč. g. predsednik z očetovskimi besedami za posnemo sv. Jožefa, glavarja sv. Družine, najlepše in najsvetejše družbe na zemlji. Potem pa so nam predstavile naše igralke malo, šalivo poučno igrico: »Nezadovoljna Liza«, ki nam je izvabila mnogo smeha. Dobro vede pa, da življenje ni šala, ni le veselje, temveč polje dela in bojev, postavile smo na dnevni red majniškega shoda, ki je bil na binkoštno nedeljo, resno obravnavo: »Zakaj in kako je treba skrbeti za hišni red«, ter epično deklamacijo: »Življenje in smrt«. Seveda predvsem pa smo navdušeno počastile našo ljubo, nebeško mater, kraljico majniško. Uvedle smo ji po navodilu č. s. Melanije, duhovni šopek šmarnic, katerega smo povezale s trakom medsebojne ljubezni, ter položile pobožno k nogam Njenega, z naravnimi šmarnicami odičenega kipa. Češčenje Boga sv. Duha, delivca vseh milosti pa so nam kar po pozdravu vlč. g. predsednik iskreno na srce položili. Vesele smo bile, ko smo slišale, da se je ustanovila »Naša Straža«, ki naj bi branila naše obmejne brate in sestre. Še bolj pa nas je razveselil predlog, udeležiti se po mogočnosti v lepem številu zborovanja obmejnih slov. deklet pri Sv. Križu nad Mariborom.

Prihova. Sedaj nas je nad 50 mladeničev v Marijini družbi (deklet je pa 156). — Ko smo preboleli pikanje sršenov in os in se navadili živeti po pravilih, smo prav veseli in ponosni, da se imenujemo »Marijini sinovi«. V tej družbi imamo korist za dušo, pa se tudi izobrazujemo ter pošteno zabavamo. Imamo že skromno knjižnico. Povrh se zbiramo vsak mesec v ozki posojilniški sobi bodisi k pouku bodisi k zabavi. Dne 4. aprila smo se zabavali z igro: »Začarano pismo«. Smeha je bilo na cente. Dne 5. maja je govoril organist Klajžar o »Napoleonu in Slovencih«, gosp. predsednik pa o »štajercijanstvu in alkoholu«. H koncu smo zaurili znano pesem »Veš o Marija«.

Sv. Križ tik Slatine. V nedeljo dne 15. maja je imela naša dekliska zveza svoj redni letni občni zbor, ki je pokazal, da naša zveza, pod skrbnim vodstvom č. g. gosp. duh. voditelja,

vztrajno napreduje po geslu: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino. Vspored je bilo ta-le: 1. Govor č. g. nadžupnika, Franca Korošca, kot predsednika zborovanja. Vspodbujali so nas k čednostnemu življenju in k delu v prid narodu slovenskemu. Izrekli so željo, naj razširjamo dobro berilo med ljudstvom. Dober časopis, dobra knjiga da človeku potrebne izobrazbe, pa mu je tudi dober in kratkočasen prijatelj. Opomnili so nas tudi, naj se vedno spominjamo obmejnih Slovencev in jih podpiramo. 2. Tajnica Marija Gobec poroča o delovanju dekliske zveze, priporočila pošteno življenje, in deklamira: »Življenje ni praznik«. 3. Marija Zbil deklamira: »Stražniku na meji slovenski«. 4. Matilda Novak vspodbuja v govoru k edinosti, in pa prijaznosti, zlasti do mlajših deklet. Treba jih odvrniti od slabe tovaršije, in pridobiti zvezi. Med odmori je pa popeval močen domači ženski zbor lepe narodne pesmi. Kot plačilo za ves trud, hočemo lepe nauke, ki smo jih slišale, izpremeniti v dejanja. Na to je bila volitev novega odbora, ki je sledeči: vod. Matilda Novak, Cerovec; podpredsednica Ana Zobec, Nimno; tajnica Marija Zbil, Nimno; blagajničarki Marija Gobec, Rajnkovec; knjižničarka Ana Smole, Tržiše; Ana Pelko, Brestovec; odbornice: Marija Mlakar, Roza Drogenik, Marija Matej, Neža Drogenik. Bog daj novemu odboru veliko uspeha, da bodeš, dragi »Naš Dom«, vsakokrat prinesel kako veselo poročilo od nas. Kar iz srca želi Križevljanka.

Pilštanj. Dne 16. maja na binkoštni ponedeljek je imela naša mladeniška zveza svoj prvi shod. Zbralo se je precejšnje število mladeničev. Voditelj, Martin Lapornik pozdravi v iskrenih besedah zbrane mladeniče. Milan Potočnik deklamira mladeniško budnico. Nato govori tajnik ml. zv. Ant. Toplišek o dobri in slabi tovaršiji, kako naj bi se mladeniči varovali slabe tovaršije, ki je strup za mladino, in kako koristno je zahajati med dobre, poštene mladeniče. Hen. Potočnik ml. deklamira pozdrav, blagajničar Fran Potočnik navdušuje mladeniče, da bi v prav obilnem številu pristopili k ml. zvezi. Janez Zimšek deklamuje »V kolo se vstopimo«. Naš prečastiti gospod duh. voditelj nam v navdušenih besedah priporočajo, da naj se ustanovi pri ml. zvezi tudi pevski zbor, kar pa našim fantom ni blo treba dvakrat reči, koj jih je 17 pristopilo v pevski zbor. Upamo, da nam bo naš ml. pevski zbor kmalu pokazal, kaj premore trdna volja. Navdušenje je veliko. Shod zaključil voditelj in nas še s krepkimi besedami spodbuja, da naj se pridno izobrazujemo, in redno prihajamo k shodom. Živila naša mlada zveza, živeli naši mladeniči!

Sveče v Rožu na Koroškem. Že zadnjič je »Naš Dom« poročal, da se snuje pri nas Mladeniška zveza. To mladeniško zvezo bodo skupno napravili fantje od Izobr. društva »Kočna« v Svečah in od Izobr. društva v Št. Janžu. Na binkoštni ponedeljek smo imeli zopetno posvetovanje. Vpisalo se je lepo število mladeničev, ki si bodo prizadevali pridobiti do ustanovnega shoda še več drugih tovarišev. Ta ml. zveza,

čprav še ni ustanovljena, je imela že učinek: ločili so se duhovi. Nad govoricami, ki so nastale v »krogih nevednosti«, smo bili presenečeni, nismo mislili, da se nahaja v teh »krogih« toliko zlobe in neumnosti. Fantje iz ml. zveze, glave kvišku in pogum v srce, pot ki ste jo nastopili, je prava. Bodite ponosni, ne dajte se plašiti od nikogar. Fantje, premislite okoliščine, v katerih naše ljudstvo živi. Spoznajte, kam pride naše ljudstvo, ako bo šlo no potu, katerega je zarisal nemški liberalizem. Ta liberalizem, ki je okužil celo Koroško, ne samo slovenski ampak še bolj nemški del, z lažnivostjo, pijanostjo in nečistostjo, ima svoj kvarni vpliv tudi v naši župniji. Glasilo te blatne struje je umazani »Štajerc«, ki nečuvno blati duhovnike in vse slovenske vplivne može. Upam se trditi: kdor živi v nravnem oziru tako kot »Štajerc« piše, ta rije s svojim obrazom po lastnem blatu. In v tako moralno propast hočejo naše dobro ljudstvo pripraviti brezvestni Štajerčijanci, naj so potem že akademično izoraženi ali ostudni pijanci iz zaduhlih beznic. Fantje, tem grdim strastem liberalizma moramo mi nasproti postaviti tri lepe čednosti: značajnost, treznost in čistost. To je naša čast, naša zmaga! Kaj pa vi dekleta? za vas imam tudi novico. Tudi za vas se pripravlja deklinška zveza. Prav tako! Tudi dekleta se morate združiti, da se pripravljate za vaš vzvišeni bodoči poklic. Mati! kako lepa, vzvišena beseda! Da bodete pa enkrat vredne tega lepega imena v polnem obsegu besede, zato pa že zdaj skrbite za svojo izobrazbo, da postanete dobre gospodinje in da kot prihodnje matere vzgojite svojo deco v bogoljubnosti in narodni samozavesti. Zatorej, dekleta, pogovorite se glede deklinške zveze med seboj in poveite, saj veste komu.

Sv. Križ nad Mariborom. Deklinški shodi pri sedanjem mladinskem gibanju niso več kaj novega, nekaj novega in posebnega pa je bil deklinški shod pri Sv. Križu nad Mariborom na trojično nedeljo, dne 22. maja: bil je shod obmejnih Slovenk. Nekateri obmejni kraji so sicer zelo probujeni, vendar drugod še stari in mladi spijo trdo spanje nezavednosti ali pa so naravnost v nemčurskem taboru. Bili smo

torej radovedni, kako se bo obnesel shod obmejnih deklet in žen. In obnesel se je dobro, ni še nam obupati, četudi sovražni tujec stega svoje tatinske roke po naši zemlji in po naših dušah. — Veličastno je bilo gledati, ko so proti deseti uri prihajale od raznih strani procesije z zastavami na prijazni hrib Sv. Križa. Domača dekleta so jim v procesiji šla nasproti v znamenje ljubezni in vzajemnosti. Zbralo se je nad 300 mladenk, poleg domačih zlasti lepo število iz Selnice, Kamnice, Sv. Jurija ob Pecnici, iz Svečine, od Sv. Petra pri Mariboru je prišlo 10 zastopnic, zastopan je bil tudi Št. Ilj, potem obe Kungoti, Sv. Duh, Maribor. Ob 10. uri je bila slovesna služba božja, pridigoval je g. Sagaj ter je v vznesenih besedah pokazal, kako je krščansko mišljenje in prepričanje vir pravega veselja in sreče. Med sv. mašo so imela dekleta skupno sv. obhajilo. Ob 1. uri se je začelo zborovanje pri hiši g. Dobaja. Po pozdravu domačega gosp. župnika je ves zbor zapel pesem: »Marija, bodi zdrava!« Potem je predsednica Zveze slov. deklet, Anica Kren iz St. Ilja v daljšem in navdušenem govoru bodrila svoje tovarišice, naj se zberejo pod Marijino in narodno zastavo. Pozdrave so izročile: Čep Terezija v imenu križevskih deklet, Jenuš Trezika in Hamer Lina v imenu št. peterskih deklet, Gödl Verona v imenu št. jurskih deklet, Pec Terezija iz St. Ilja je deklamovala pesem: »Materi Sloveniji«, Hauptman Filomena pa: »Me gremo naprej, me mlade«. Pismeno so shod pozdravili: domači rojak gosp. Gartner, župnik na Planini, župnik Štrakl in deklinška zveza pri Sv. Juriju v Slov. gor. po svoji voditeljici Mariji Androjna. G. Sagaj je razvijal, naj bo deklinška organizacija ob meji nepremagljiva skala, ob katero se bo zastoj zagajal vihar.

Žal, da je med zborovanjem nastala huda nevihta, vsled česar je moralo zborovanje prenehati in se je morala opustiti tudi igra »Čašica kave«. S slovesnimi litanijami v cerkvi se je zaključila pomenljiva svečanost, ki bo zapustila v srcih naših vrlih mladenk neizbrisljiv spomin.

Govorniške vaje.

Sovražniki deklinške sreče.

Tovarišice mile!

V najlepši dobi življenja živimo: v cvetoči mladosti. Sedaj sejemo semena, da žanjemo enkrat sad. O blagor nam, ako sejamo le dobra semena, tedaj bo tudi sad dober. Različni sovražniki naše sreče pa nas pri tem močno ovirajo. Tem sovražnikom posvetimo svojo pozornost spoznajmo jih, da se jih bomo znale ogibati, da bo naši sedanji setvi sledila enkrat obila žetev. In kateri so ti sovražniki deklinške sreče?

1. Prvi je ženska lahkomišljenost. Gotovo jo poznate. Deklica dobra in pridna postane naenkrat vsa drugačna, ne poslušá

opominov in držno drvi v svojo pogubo kljub temu, da dobro ve, da jo pot vodi v nesrečo. In koliko je lahkomišljenih deklet, ki imajo pred očmi le sedanost in njene mize pa nočejo spoznati in videti posledic, ki gotovo sledijo.

Drage sestrice! Bog nas ni ustvaril, da služimo gotovim ljudem za igračo, temveč nam je odmenil v človeški družbi tako važno in odločilno mesto, da nam je treba že sedaj svete resnobe, da se dobro pripravimo za bodoče naloge. Gledajmo torej v bodočnost pogosto, da spoznamo, kaj nas še čaka, in minila bo sleherni ona žalostna lahkomišljenost in nagnjenje po grešnem razveseljevanju, ki toliko deklet pogubi v najlepših letih.

2. Nekatera dekleta so preveč zaljubljena

v prevzetno obleko. Resnica je, da je ženska narava jako nagnjena k nečimernosti, katero prevzetna obleka najkrepkeje pospešuje. Obleke vse potrebujemo, pa ta bodi stanu primerna brez teh mnogih našivkov in okraskov, ki so čestokrat krivi različnih grehov. Obleka še ne dela človeka, pač pa srce. To bodi pošteno, nedolžno, ponižno. In ponižnemu srcu se prilaga tudi ponižna obleka, ki nam bo pravi angel varih v dušnih nevarnostih. Zakaj ne da se tajiti, da je prevzetna obleka mnogim deklicam nazadnje tisti sovražnik, ki jim pomaga do najžalostnejše izgube, do izgube nedolžnosti.

3. So dekleta, ki tako rade zahajajo v slabe družbe. Nevarne so, če so dekliske, tem nevarnejše pa, ako so moške. Najboljša deklica je kmalu ničvredna, če je zašla med ničvredna dekleta in najpridnejše dekle propade, ako se zaplete v slabo znanje. Povej mi, s kom hodiš in povem ti, kdo si. Koliko dekliskih žrtev imajo slabe družbe, slaba znanja na vesti! Kdo jih naj prešteje? Ako nam je Bog odmenil zakonski stan, nam ne bo ušel, treba je le, da smo sedaj vzornega življenja, da lahko osrečimo družino, v katero nas Bog pokliče. Zato pa ni treba ne slabih družb ne grešnih znanj.

4. Koliko je deklet, ki ne morejo pustiti plesa! Ples pa, kakoršen je povsod pri nas, je grobokop dekliske nedolžnosti. Ali treba dokazov za to trditev? Saj jih vidite na vseh koncih in krajih. Bog ne prepoveduje in tudi ne cerkev poštenega veselja, kar pa plesno

skakanje ni in ne bode. In dekleta tako nikdar ni pošteno, ki išče prilike za razveseljevanje po zakotnih krčmah tudi včasih v slaboglasnih kmečkih hišah na plesnih veseljah. Deklicam plesalkam se vsak pošten človek že rad več korakov prej izogne. Kdo bi torej ljubil takega sovražnika, ki je uničil že tolikim dekletom časno in večno srečo?

5. Za marsikatero dekletko, ki mora v službo, so silno nevarne slabe službe. Hiša, kjer se ne spoštujejo božje in cerkvene zapovedi, je slaba hiša. In služba, v kateri je dekliska nedolžnost v vedni nevarnosti, je slaba služba. Deklica, ki ljubi obleko sramežljivosti in živi iz vere, bo to lahko spoznala na prvi hip. In prvi dan, ko bo mogoče, bo zapustila tako službo. Kaj naj pomaga še tako lepa plača, še tako velike nagrade, ako so združene z grehom?

Premile sestre! Pokazala sem Vam petero sovražnikov naše dekliske sreče. In sicer zato, da bi vse skupaj prav pridno pazile, da ne pridemo kateremu v oblast. Le kot čednostne mladenke bomo veselje Boga in Marije, staršev in naše mile domovine. Ne pozabimo zategadelj nikdar prelepega opomina nesmrtnega Slomščka, ki nam kličejo:

Deklice, oj zapustite
vso nečimernost sveta
za nedolžnost le skrbite,
ljubite le Jezusa!
Vsa posvetnost bo nehala,
Čednost vekomaj ostala!

Slovstvo.

Sociologija. Spisal dr. Aleš Ušeničnik. Izdala Leonova družba v Ljubljani. Založila Katoliška Bukvarna. Str. XV, 839. Cena brošurani knjigi K 8-50, v platno vezani K 10-80. Ušeničnik g. pisatelj pravi sam v uvodu, da ni pisal te knjige za priprosto ljudstvo, zato tudi mi v našem mladinskem listu ne moremo podati natančne in strokovne ocene. Zdi se nam pa vendar potrebno, naše mlade čitatelje in čitateljice seznaniti s to knjigo. Stojimo v sredi socialnega ali družabnega gibanja, vsepovsod se snujejo raznovrstna društva, kamor se obrnemo, povsod nas srečava »socialno vprašanje«, tudi navaden človek mora danes vedeti mnogokaj, če hoče, da mu drugi ne hodijo po hrbtu. Ni pa dovolj, samo snovati društva in govoriti kar tje v en dan, ampak zlasti voditelji morajo imeti jasne pojme o važnosti socialnega (družabnega) vprašanja, o vzrokih, iz katerih izvirajo razne bolehave prikazni današnje človeške družbe, poznati treba razne stranke, poklicane in nepoklicane zdravnike, ki obetajo ljudem rešitev, ljudstvo treba pravočasno poučiti, da se ne bo v odločilnih trenutkih dalo zapeljati raznim krivim prerokom, treba pa poznati tudi jasno cilje, za katerimi stremi naše socialno delo. Imeli smo doslej Krekov »Socializem«, a ta

knjiga je že pošla in vkljub svoji bogati tvarini ne obsega vsega, kar je treba nujno vedeti na socialnem polju. Dobro nam je torej došla knjiga dr. Ušeničnika. Obsega uvod in štiri dele. V uvodu nas kratko pouči o pomenu, bistvu in razdelitvi socialnega vprašanja in socialne vede pa o raznih šolah, ki obdelujejo to stvarino. V prvem delu nas potem seznanja s temeljnimi nauki, na katerih sloni socialna veda, o človeku kot osebi in socialnem bitju, o človeški družbi, o pravici in ljubezni, ki kakor lepilo držita skupaj človeško družbo, in pravicah, ki človeku po naravi pristojajo. Jako važni in poučni so tudi drugi, tretji in četrti del, o državi, nje izviru in oblasti, o socialnih sistemih (kapitalizem, liberalizem, socializem, krščanski soc.), o delavskem, obrtnem, trgovskem, kmetsem. vprašanju itd.

Tisti naši prijatelji, ki so se vdeleževali naših zimskih socialnih tečajev, so že o teh rečeh marsikaj slišali, a dobro bo, če si vsaj naša močnejša društva omislijo to knjigo ter jo zlasti predavatelji in voditelji marljivo prebirajo. Omikanec bi naj imel vsak to knjigo pri rokah. Naj torej knjiga prinese obilo dobrega sadu našemu dobremu ljudstvu, kar bo gotovo tudi gosp. pisatelju najlepše plačilo za trudapolno delo. K.

Knjižice : _____

Marija naj živi!

Društvo Mariji v zadoščenje

se dobivajo vezane po 40 h s poštnino pri „Glasnikovem“ uredništvu
na Črni gori pri Ptuj.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

MARIBOR, Koroška cesta šte. 5

je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in
šolskih potrebščin ter priporoča posebno :

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni
in barvani papir

svinčnike

peresa

peresnike

radirke

kamenčke

tablice

gobice

črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno
ali dvema kolonoma, v papir,
platno, gradl ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Papirnatere vreče vseh ve-
likosti
po ori-
ginalnih tovarnih cenah.

Štambilje

pečatnike vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatne izvršujejo
se v najkrajšem času.

Svileni papir
v vseh barvah

Pisni papir v kasetah
in mapah, razglednice.
Zavitke za urade v vseh
velikostih, zalepke.

Trgovci in preprodajalci
imajo en gros-cene. Priznane
dobro blago. Solidna in
točna postrežba.

Pristopajte k „Slovenski Straži“!

[Naslov: „Slovenska Straža“ v Ljubljani.]

Iz pravil »Slovenske Straže«.

§ 1. Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje »Slovenska Straža« in je ustanovljeno za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele in ni politično. Vodstvo in sedež društva je v Ljubljani.

§ 2. Namen društva.

Namen društva je obramba slovenskega življa potom narodne izobrazbe in gmotne okrepitev ljudstva na katoliškem, narodnem in patriotičnem temelju.

§ 3. Sredstva društva.

Sredstva so prosvetna in gmotna.

Prosvetna sredstva so sledeča:

1. Društvo sestavlja odseke, po katerih spoznava narodne, kulturne in gmotne potrebe Slovencev, prireja v ta namen poučna potovanja in izdaja nabrano gradivo.

2. Prireja shode ali sodeluje pri obstoječih izobraževalnih organizacijah, ustanavlja knjižnice ali podpira že obstoječe, prireja tečaje, zalaga tiskovine, prireja narodne slavnosti, gledališke predstave, izlete, zbirke, razstave, muzeje in sploh vse, kar ima namen vzbujati ter gojiti zmisel za domačijo, njen značaj, narodne navade, noše, sloge, umetnost, krajevne lepote, telovadbo, turizmo in šport.

3. Ustanavlja ali podpira šole in šolska društva.

Da pa društvo doseže svoj gmotni namen,

1. podpira po svoji moči z denarnimi sredstvi slovenske politične organizacije, priredbe in naprave, časopisje in književne publikacije, ki so v zvezi z narodno izobrazbo;

2. kupuje zemljiška posestva ter jih prodaja ali daje potem Slovincem v zakup brez lastnega dobička;

3. denarno podpira socialno koristne naprave, gospodarske organizacije, ustanove, mladinskovarstvena, vajeniška in dijaška podporna društva, delavske strokovne organizacije;

4. zalaga in razpečava razno blago v društvene svrhe. V kolikor se za izvrševanje eh društvenih namenov potrebuje oblastveno dovoljenje, se mora to izposlovati.

§ 4. Pridobivanje denarnih sredstev.

Denarna sredstva društva se zbirajo iz

1. prispevkov družtenikov;
2. daril, volil in podpor;
3. z oblastvenim dovoljenjem prirejenih nabiranj;
4. dohodkov družtenih ali v njegovo korist prirejenih veselil, gledaliških predstav, predavanj, razstav in publikacij;
5. dohodkov družtenih podjetij, zasnovanih v društvene namene;
6. iz dobička pri razpečanem blagu.

§ 5. Člani.

Društveni člani so

1. ustanovni, ki plačajo vsaj 200 K naenkrat ali pa vsaj v štirih obrokih tekom enega leta;

2. redni, ki plačajo vsaj 1 K na leto, najmanj 10 K pa, če so društva, oziroma pravne osebe;

3. podporni člani, ki plačujejo vsaj 50 v. na leto.

Člani društva so moške, ženske in pravne osebe. Tisti, ki hočejo postati člani, se oglasijo ali pri društvenem vodstvu ali pri podružnici svojega okraja.

Vse svote, ki presegajo udnino, se bodo odslej izkazovale kot »Slomškov dar« naše narodne obrambe. Zato vsak, kdor zmore, prispevaj vsako leto tudi po 20, 10 ali vsaj 5 K »Slomškovega daru«, da z vsakim dnem naraščajo tudi denarna sredstva »Slovenske Straže«.

Vse darove in vsa pisma naj se pošilja samo na naslov: »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Opozarjamo vse somišljenike, da vpošiljajo od sedaj naprej vse prispevke, namenjene obmejnim Slovincem direktno »Slovenski Straži« v Ljubljani. Sedaj ko imamo centralo, moramo skrbeti tudi za centralizacijo naših denarnih sredstev.

Podružnice se bodo snovale potom centrale, zato naj povsodi, kjerkoli nameravajo ustanoviti podružnico, to takoj javijo »Slovenski Straži« v Ljubljani.

Slovinci, vsi k »Slovenski Straži«!

Mladenci — mladenke ali je še kateri — katera med vami brez znaka mladeniške, oziroma deklishe zveze! Nikdo ne sme biti; vsi se bomo okrasili z umetniškimi znaki, katere je založila Slov. krš. socij. zveza. Vsak zaveden slovenski mladenič — mladenka si ga bode naročil. En komad stane eno krono. Mladenci, mladenke, ki pa jih že imate, agitirajte med tovariši — tovarišicami za razprodajo. Naročajo se na naslov: Slovenska krščanska socijalna zveza v Mariboru.